

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉS-IPAR, A BORGAZDASÁG, AZ IDEGENFORGALOM ÉS A PINCÉREK ÉRDEKEIT KÉPVISELŐ SZAKLAP
 SZERKESZTŐ: DR. CSIZMADIA IMRE. = SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, VIII. KER. GYULAI PÁL-UTCA 9. SZÁM

A

SZENT ISTVÁN

Duplamalátásör

Világszerte utánazzák.

Gyártja:

A Kőbányai Polgári Serfőző r.-t. Budapest-Kőbánya.

FOGADÓ NYOMDA

vendéglői- és kávéházi cikkek beszerzési forrása
Budapest, József-utca 56.

Raktáron tartunk söntés- és konyhakönyveket, söntés-konyha- és kávéházi felíró-iveket, bon-blokkokat (10 féle színben), táblakrétákat, dákókrétákat, dákóbőr-ragasztókat, dákóbőröket és Laibachi csiszolt fogvájókat stb. stb.

Szives figyelembe! A rendelések, a szállítás egyszerűsítése céljából, utánvét mellett eszközöltetnek.

Papírszalvéták ára

1000 darabonként:

40x40 puha éttermi szalvéta	50.—
35x35 cm. kreppelt szalvéta	36.—
30x30 fodros szélű szalvéta	28.—

„TÁTRA“

kartelen kívüli szikvizgyár

Budapest, IX. ker., Gyep-utca 28. sz.

Telefon József 3—48. és József 6—57.

Megszabadultak a vendéglősök a kartel lidércnyomásától a szikvizellátás terén. Minden vendéglős beszerezheti szikvizszükségletét a kartelen kívüli szikvizgyártól. Megrendelhető a „TÁTRA“ szikvizgyár helyiségeiben. A gyár vezetősége **Schmidt János** és **Zsin Gyula** vendéglős kartársak.

SILBERMANN és BIHARI

Alapítva 1885. Nagyvárad, Kapucinus-utca 8. Telefon 247.

Magyarország egyik legrégebb

pincérügynökségi irodája

Személyzet elhelyezés. — Üzletek és ingatlanok adás-vételének közvetítése. — Banktranzakciók. —

Ungár, Horti és Társa

Budapest, VIII., József-körut 11 sz.

Szakkabeli tranzakciók

fogadói (szállodai), vendéglői és kávéházi adás-vételi,

ügynökségi irodája

Telefon: József 26-32.

és bankkölcsonök közvetítése.

Koritnik Károly

NEWYORK nagyszállója

Kolozsvár.

A város központján, 85 modernül berendezett szoba, hideg- és melegvíz, központi légfűtés. Fényesen berendezett kávéház, francia és magyar konyha. Külön terem lakodalmak és társas ebédekre. Kisküüllömentí és balatonmelléki saját szüretelésű fajborok. Az erdélyi uri közönség találkozóhelye.

OZANITS nagyszállója

Orsován.

Elsőrendű szálloda 40 szobával. Kávéház, étterem és cukrászda, izletes magyar konyha, saját szüretelésű fajborok. Figyelmes kiszolgálás. — Kereskedelmi utazó uraknak kedvezmény. Közvetlen a hajóállomásnál. Állandóan cigányzene.

Füredi András és Nagy István
tulajdonosok.

Ferenc József nagyszállója

étterem és kávéház

Kolozsvárott.

80 elsőrendű, izlésesen berendezett szoba hideg, melegvíz, gőzfűtés, vacuum cláner, felvonógép. Saját szüretelésű fajborok. Izletes magyar konyha, pontos és lelkiismeretes kiszolgálás.

Idb. Gráf János és fia Gyula
tulajdonosok.

PANTOL MÁRTON

éttermei

Budapest, VIII., Rákóczi-ut 29. szám.

SCHWEITZER ADOLF

Transylvania fogadója, Marosvásárhely. 70 előkelő és minden kényelemmel berendezett szoba. Téli kert. Fényes nagy kávéház. Magyar konyha. Pontos kiszolgálás. o o o o

Böcögő József Korona-fogadója és 'Pannónia' kávéháza, Miskolc. Kávéház, elsőrendű éttermek, sörcsarnok. Magyar konyha, kitűnő borok.

Daubner Béla

cukrászdája

Orosháza, Kossuth-tér 403. (Saját ház.)

Otthon étterem és kávéház. Saját szüretelésű fajborok. Izletes magyar konyha. Az étterem és kávéház vezetője Dömötör Béláné vendéglős.

Brunovszky Károly

hygienikus játékkártya tisztító in-tézete.

Budapest,
IX., Szvetenay-u. 16.

„UNICA“

az egyetlen kitűnő kávé, mák, fűszer, dió és cukor gyors morzsoló. Az „UNICA“ jegyű morzsoló beömlési és kifolvási tölcserrel egy darabból van öntve és elmés szerkezeténél fogva, gyorsan adja ki magából a legfinomabb anyagot. o o o

8-12 **Király Alajos utóda**

KIRÁLY SÁNDOR

Budapest, VI, Felsőerdősor-u. 6.

Kiss Ernő Korona-fogadója

Nagykanizsa — a város központján. Étterem sörcsarnok, kávéház, szép nyári udvar kerti — vendéglő. — Magyar konyha. — Kitűnő fajborok

FIGYELEM!

Felhívom mindazon üzlettulajdonosok figyelmét, akik üzletüket eladni, vagy másikat venni kívánnak, úgy forduljanak bizalommal

NEUMANN

hatóságilag engedélyezett és bejegyzett s országsszerite előnyösen ismert

közvetítő irodájához

Budapest, VII. ker., Akácfa-utca 18. sz.

Kass-fogadó Szeged, Színház-tér, Stefánia park mellett.

Minden kényelemmel berendezett 60 szoba. Kézpenti fűtés. Hideg- melegvíz szolgáltatás minden szobában. Fürdővel ellátott szobák — külön fürdők. Lakosztályok 2-3 szobával. Előkelő nagy étterem. Pilzenli sörház. — Nagy fényes kávéház. **Vilamos megálló.**

Bártfa-fürdőn

Reigl László

gyógyétermében

és kávéházában kitűnő magyar konyha és fajborok. — Napi ellátás 12 koronától kezdve. oo **Nyári és téli szezon.**

Fővárosi pavillon

éttermei

Budapest, Városliget.

Elsőrangú magyar konyha. Saját szüretelésű fajborok. Társas- és lakodalmi ebédekre külön terem. Pontos lelkiismeretes és figyelmes kiszolgálás.

Estéknént **SOVANKA NÁNDOR** muzsikál.

Számos látogatást kér

Kádár Miklós

tulajdonos.

Előfizetési ár:

Egy évre 24 korona
Fél évre 12 „
Negyed évre 6 „
Egyes szám ára: 1 korona.

Lapmegjelenés:

Minden hó 1-én és 15-én.
Iv. postatakarékpénztár számla 35999. sz.

FOGADÓ

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS SZAKKÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, VIII. ker., Gyulai
Pál-utca 9. szám.

Hirdetési árak:

Oidal-nagyság szerint. Több-
szöri hirdetésnél árkedvez-
mény. Legkisebb hirdetés díja:
12 korona.

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS- ÉS KÁVÉSPAR, A BORGAZDASÁG, AZ IDEGENFORGALOM ÉS A PINCÉREK ÉRDEKEIT KÉPVISELO SZAKLAP.

SZERKESZTŐ: Dr. CSIZMADIA IMRE.

HIVATALOS KOZLEMENYEK.

Hivatalos szaklapja:

Az „Országos Vendéglős Egyesületnek”, a „Székesfővárosi Vendéglősök és Kocsárosok Ipartársulatának”, a Szabadkai-, Tolnai-, vármegyei-, Kassai-, Erzsébetfalvai-, Brassómezei-, Csepeli-Sárvár és vidéke-, Pécs-Baranyai-, Kispesztenlőrinci-, Németsújvári-, Lévavideki-, Sztatmármegyei-, Zombori-, Nemesócsa-vidéki-, Hunyadvármegyei-, Csongrádvármegyei-, Sopronaló-vidéki-, Sárosmezei-, Budaiok és környéke-, Érsekújvár és vidéke-, Ceglédi-, Marosvásárhely és Marostorda-megyei-, Mezőtur-, Turkeve- és Dévaványai fogadós (szállodások) vendéglős, kocsáros és kávé ipartársulatok illetve egyesületeknek; az Aradi pincér öns. és eh. egylet és több jótékony pincér-asztaltársaságnak és községi vendéglős-csoportnak.

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS EGYESÜLET.

Hivatalos helyiség: VIII. ker., Gyulai Pál-utca

3. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 3–6 óráig.

Fölbívás és értesítés. Fölbívatnak azon vidéki vendéglősök és kocsárosok, akik az „Országos Vendéglős Egyesületnek” még nem tagjai, hogy lépjenek be és belépésüket jelentsek be. Bejelentésük után megküldjük az alapszabályokat. **Beiratás díj:** 2 korona. **Evi tagdíj:** 4 korona. Az „O. V. Egyesület” tagjainak szabályokban tájékoztatást és esetleg jogitanácsot díjtalan nyújt, ha az iróddához fordul. Ilyen esetekben a levéllel válaszbélyeg mellékelendő.

As elművés.

SZÉKESFŐVÁROSI VENDÉGLŐSÖK ÉS KOCSÁROSOK IPARTÁRSULATA.

Hivatalos helyiség: VIII., Gyulai Pál-utca 9. sz.

Hivatalos órák: minden hétfőn, szerdán és pénteken délután 4–6 óráig.

Jogitanácsot az ipartársulat minden tagja ingyen kaphat, ha az iránt az ipartársulat iróddájához fordul.

Az ipartársulat mindennemű hivatalos közleménye kizárólag a „Fogadó” útján közöltek.

A vendéglői étkezés újabb rendje.

Végre megjelent a rendelet, mely a vendéglőkben és egyéb nyilvános étkező helyiségekben az ételek és italok kiszolgálásának és árának szabályozását tárgyalta. A rendelet teljes szövegét lapunk más helyén adjuk, itt csak egyes megjegyzésekre szorítokozunk.

A rendelet tulajdonképen nem intézkedik

a kérdés legfontosabb részéről az árak megállapításáról, hanem ezeket a központi és helyi árvizsgáló bizottságokra hagyja. Kétségtelen, hogy ez az intézkedés helyes, mert így legalább mód és alkalom adódik a helyi árvizsgáló bizottságoknak arra, hogy az egyes helyi viszonyokat alaposan figyelembe véve állapíthassák meg az árakat. A vendéglősség szempontjából legfontosabb az, hogy ezek a helyi árvizsgáló bizottságok a beszerzés nehézsége a maximális árak be nem tarthatása és egyebekről, melyek ma a vendéglői üzemet annyira megrágitják kellően informálva legyenek, mert elli esetben a kérdést közmegegyezésre megoldani nem tudják.

Sajnos azonban, nem tudjuk elrejtteni azon aggodalmunkat, hogy ezek a vidéki helyi ár megállapító bizottságok a vendéglősség jogos igényeit kellően figyelembe venni nem fogják. Ennek nem kis oka az is, hogy a vidéki vendéglősség szervei kellően kiépítve nincsenek s ott is ahol ipartársulatok vannak azok funkciója lagymatag s nem elég nagy befolyással bír. Félő tehát, hogy most fogja keserűen megboszulni magát az a nemtörődömség, amely a vendéglősséget mindig szomoruan jellemezte az ipartársulatok létesítése és fejlesztése terén. Most igen természetes, hogy ott ahol nincs egy olyan helyi szerve a vendéglős érdekeltségnek, amely a saját érdekében kellő és objektive is elfogadható érvekkel tudja felvilágosítani a burokratikus és a viszonyokkal egyáltalán nem ismerős árvizsgáló bizottsági tagokat a beszerzési nehézségek, a maximális árak lehetetlensége felől, ott bizony olyan árakat fognak megállapítani, amelyek az árvizsgáló bizottsági urak, mint vendégeknek jó, de amelyek mellett a vendéglős azonnal be is csukhat.

Különösen veszedelmes ez a helyzet ma, mikor a rendelet értelmében a vendéglőben kiszolgálható összes cikkekről, tehát nemcsak az étel, hanem az italneműekről is szó van. Tehát el van vágva annak lehetősége, hogy esetleg a vendéglős az italon igyekezzék behozni azt, amit az ételen ráfizet.

Ezt a veszedelmet, ami a rendelet most vázolt intézkedésében rejlik csak úgy tudja a vendéglősség elhárítani, ha minden erejével, helyi szerveivel az ipartársulatok, vagy egyesületeikkel minden lehető elkövetnek,

hogy az árvizsgáló bizottságok a helyzet és a beszerzési körülményeket jól és alaposan ismerjék és a vendéglősség jogos kívánásait is figyelembe vegyék.

Érdekes intézkedése a rendeletnek az, hogy az ár megállapítás terén a kezdeményezést a vendéglősökre bizza, mikor kimondja, hogy a rendelet hatálya alá tartozó étkezők tulajdonosai az étlapjukat jóváhagyás végett a központi illetve vidéken a helyi árvizsgáló bizottsághoz benyújtani tartoznak. Az már aztán a mi kormányzati rendszerükhöz tartozik, hogy erre csak 3 napot adnak, amely a rendelet kihirdetési napjától, tehát augusztus 10-től számít. Kár, hogy nem mindjárt aznapra rendelték el.

Ez az intézkedés helyes, mert ugy a vendéglősségnek módjában van az ételek árait olyképen megállapítani, amint az a beszerzés terén való tényleges állapotnak megfelel. Ismerjük a vendéglősséget és nyugodtan állíthatjuk, hogy ezeket az ételárakat az árvizsgáló bizottságok jóváhagyhatják, mert a vendéglősök azok mellett legfeljebb tiszta polgári hasznukat tudják megkapni, amihez feltétlen joguk van. A mai yers anyag árak mellett nem lehet ezt meghaladó árakat feltüntetni, mert nincs aki azokat megfizethesse.

A rendelet erre vonatkozó 2. §. az italok árának beterjesztéséről nem szól csak „étel árszabás és teríték árszabásról” beszél, de a rendelet címéből arra kell következtetni, hogy a szabályozás alá kívánja vonni az ital árakat is. Egyelőre tehát az italok árának beterjesztésére nem volna kötelezően előírva, minthogy azonban igen valószínű, hogy ez is jóváhagyás alá fog tartozni, már most felhívjuk a vendéglősök figyelmét, hogy akként állítsák össze ételáraitak és igyekezzenek ezek jóváhagyását kiforszírozni, hogy az ételeken netán szenvedett károsodásukat és veszteségeiket az ital árak mellett nem fogják behozni tudni. Nemcsak azért, mert azok ára amugy is oly rettenetes nagy, hogy ma már csak hadimilliomosok mernek bort inni, hanem azért is, mert ezek árainak megállapításába is beleszólhat az ármegállapító bizottság, amely kész örömmel fogja lefaragni az árakat s teszi esetleg illusorriussá a számítást.

Az új rend tehát sok veszedelmet jelent az amugy is sokszorososan sujtott vendéglős

BENKŐ és POLLÁK

szálloda, vendéglő, kávéház és az összes szakmabeli üzletek és ingatlanok adás-vételét közvetítő irodája.

Feleinknek hitel- és kölcsönnyújtás.

Budapest, VII., Sip-utca 7. sz.

TELEFON: II-II (Interurban) és József 38-61.

iparra. A vendéglősök fellépésén mulik tehát, hogy ezek a veszedelmek kellőképen ki legyenek kerültek. Erelmek fellépés és a szervezkedés további fejlesztése ezen a téren is kiváló eredményeket hozhat.

A magyar királyi kereskedelemügyi miniszternek 67.790/1918. K. M. sz. rendelete

a vendéglőkben és egyéb nyilvános étkező helyiségekben az ételek és italok kiszolgáltatásának és árának szabályozása tárgyában.

A m. kir. minisztériumnak 3.372/1918. M. E. számu rendeletében kapott felhatalmazás alapján következőket rendelem:

1. §.

Budapest székesfőváros területén, a törvényhatósági joggal felruházott és rendezett tanácsú városokban, valamint a 10 ezernél több lakossal bíró községekben a jelen rendelet életbeléptétől kezdve a vendéglősipar csak a jelen rendeletben megállapított szabályoknak megfelelően üzemel.

A jelen rendelet szempontjából a vendéglőkkel azonos elbánás alá esnek az éttermek, szállodák, kiülők, penziók és minden más nyilvános jellegű étkezési helyiség.

2. §.

Az 1. §-ban megjelölt nyilvános étkező helyiségek az általuk kiszolgáltattott ételekért és italokért felszámítható legmagasabb árak szempontjából, üzemeltetési költségeik mértéke szerint, osztályokba sorozhatók.

Az érdekeltek kötelesek a jelen rendelet életbeléptétől számított 3 napon belül s ez után újból minden hónap 1. és 3. napja között a székesfővárosban az Országos Központi Árvizsgáló Bizottságnak, más városokban pedig az illetékes helyi árvizsgáló bizottságnak étel-árszabásukat és teríték-árszabásukat jóváhagyásra bemutatni. Ha az illetékes árvizsgáló bizottság működését még nem kezdte meg, az étel-árszabást és teríték-árszabást az elsőfoku iparhatósághoz kell beküldeni jóváhagyás végett.

Az árak megállapítása tekintetében a helyi árvizsgáló bizottságokat és az elsőfoku iparhatóságokat a megfelelő irányítással az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság látja el.

3. §.

A jelen rendelet 1. §-a alá eső minden nyilvános étkező helyiség déli 12 órától délután 3 óráig, este pedig 7 órától 10 óráig — nyári időszámítás tartama alatt 7 órától 11 óráig — köteles terítéket kiszolgáltatni. Az országos Központi Árvizsgáló Bizottság meghatározhatja azokat a nyilvános jellegű étkező helyiségeket, amelyek terítékeiket kötelesek összeállításban kötelesek rendelkezésre tartani s ezek közül a kívánt terítéket a vendég választása szerint kiszolgáltatni.

A teríték összeállításának közelebbi részleteit a terület szerint illetékes Árvizsgáló Bizottság határozza meg.

4. §.

Az 1. §-ban megjelölt étkező helyiségek tulajdonosait a terület szerint illetékes

árvizsgáló bizottság arra kötelezheti, hogy a 3. § szerinti területeken kívül megapított hushál vagy belsőrészekből készült ételeket (pörkölt, gulyás, tokány, továbbá velő, máj, pacal, borjulás stb.) ugyszintén legalább egyféle főzeléket is husfeltéttel szolgáltatassanak ki.

Ezek árának megállapítására is a 2. § rendelkezései irányadók.

5. §.

A jelen rendelet hatálya alá eső étkező helyiségekben az étlapon szembevetendő helyen kell feltüntetni a kiszolgáltatás napját, a külön megrendelhető egyes ételeknek és a teríték árát, valamint azokat az ételeket, amelyekből a teríték áll. Ha az erre illetékes Árvizsgáló Bizottság az étkező helyiség tulajdonosát a 4. § értelmében az ott felsorolt egyszerűbb ételek kiszolgáltatására kötelezte, ugy az étlapon ezeknek árát is fel kell tüntetni.

6. §.

A teríték keretében kiszolgáltattott egyes ételadagok legkisebb mértéke a következő: leves 2 deciliter, husétel 10 deka-gramm, főzelékkörlet 2 deciliter, egyéb körlet 15 deka-gramm, löt tészta 15 deka-gramm, sült tészta vagy fellujt 12 deka-gramm. A kiszolgáltattott egyéb ételadagok legkisebb mértékét az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság állapítja meg.

7. §.

A jelen rendelet hatálya alá eső minden étkező helyiségben az étlapon olyképen kell kifüggeszteni, hogy már az utcáról is könnyen olvasható legyen.

Minden étkező helyiségben feltűnő helyen ki kell függeszteni a jelen rendeletnek és a hatóság által a 2. § értelmében jóváhagyott árjegyzéknek egy példányát. Ezen az árjegyzéken az egyes ételadagok súlyát is fel kell tüntetni.

8. §.

Aki a jelen rendeletnek, vagy az Árvizsgáló Bizottságnak a jelen rendelet alapján tett valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, az a 3.372/1918. M. E. számu rendelet 3. §-ának büntető rendelkezései alá esik.

Az ételek és italok kiszolgáltatása körében elkövetett súlyosabb vagy ismételt szabálytalanság esetében, ha a kihágás elkövetése jogerős ítélettel megállapított, Budapest székesfőváros területére nézve az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság, más városokra vagy a községek területére nézve pedig az Országos Központi Árvizsgáló Bizottság jóváhagyásával a helyi árvizsgáló bizottság, vagy ha ez működését még nem kezdte meg, az elsőfoku iparhatóság az iparüzési jogosultság gyakorlását felfüggesztheti, vagy az iparüzési jogosultságot meg is vonhatja.

Az iparüzési jogosultság gyakorlásának felfüggesztése vagy a jogosultság megvonása tárgyában hozott döntés ellen a a kézbesítéstől számított 8 napon belül a kereskedelemügyi miniszterhez fellebbezésnek van helye.

9. §.

Ez a rendelet kihirdetésének napján

lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

Budapest, 1918. évi július 29. napján.

Báró Szerényi József s. k.,
kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

A husjoggyasztás korlátozásáról és a zsirjoggyasztás korlátozásáról szóló 3862/917. M. E. sz. rendelet módosítása.

1. §.

A 3682/1917. M. E. sz. rendelet (lásd a Budapesti Közlöny 1917. évi október hó 2. napján megjelent 227. számában) akként módosítatik, hogy az 1. § szerint péntekre megállapított tilalmi nap csütörtökre helyeztetik át.

2. §.

A hét két napján, még pedig kedden és pénteken, tilos a húst akár nyers, akár feldolgozott állapotban (főtt, sült, füstölt, sózott) forgalomba hozni.

Ugyanezekben a napokon tilos az ételek kiszolgáltatásával foglalkozó üzemekben és üzletekben (fogadó, vendéglő, egyleti vagy más étkező helyek, kávéházak stb.) hús felhasználásával készülő ételeket előállítani vagy kiszolgáltatni.

3. §.

A jelen rendelet szempontjából a hús fogalma alá esnek a szarvasmarhának, bivalynak, borjunak, lónak, juhnek, kecskének, mindennemű baromfinak, házinyulnak és a vadaknak emberi táplálkozásra felhasználható minden része és ezen husneműekből előállított készítmények, a gyors romlásnak kitélt s a következőkben felsorolt belső zsigerék és melléktermékek kivételével: az agy- és gerincvelő, nyelv, a fűdő, a sziv, a máj, a hasnyálmirigy (fehérmáj), a kadeszmirigy, borjumarig (Bries), a pacal, a borjufodor, a lép, a vese, a tőgy, az orr, a csont, a marhaköröm, a borjufej, a borjulás és a sertésfej, sertésköröm, sertésbőrke (kocsonyahús).

4. §.

Ételek kiszolgáltatásával foglalkozó üzletek és üzemek a hét többi napján egy étkezésre egy személynek legfeljebb egy húsételt szolgáltathatnak ki.

5. §.

A 2. § tilalma alól az Országos Közéletelmzési Hivatal vezető miniszter egészségügyi tekintetből kivételeket engedélyezhet.

6. §.

Aki a jelen rendelet valamely rendelkezését megszegi vagy kijátsza, az, amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással, valamint kétezer koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A kihágási eljárás a közigazgatási hatóságoknak, mint rendőri büntető bíróságoknak, az államrendőrség működési területén pedig a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

7. §.

A jelen rendeletet minden városban és községben az ott szokásos módon azonnal közhírré kell tenni.

8. §.

Ez a rendelet augusztus hó 9-ik napján lép életbe. Hatálya Horvát-Szlavonorszá-
gokra nem terjed ki.

Budapest, 1918. évi augusztus hó 3-án.

Dr. Wekerle Sándor s. k.,
m. kir. miniszterelnök.

67.820/1918. sz. rendelet a helyi árviz-
gáló-bizottságok szervezeti és ügyviteli
szabályai tárgyában.

A helyi árvizsgáló-bizottság ügyköre és
működési területe.

1. §.

A helyi árvizsgáló-bizottság ama r. t.
város vagy község területére nézve,
amelyre megalakult, ellátja mindazon ten-
nivalókat, amelyeket a 3678/1917. M. E.
és a 2441/1918. M. E. számú rendeletek
a helyi árvizsgáló-bizottságok hatáskörébe
utalnak.

2. §.

A helyi árvizsgáló-bizottság az 1. §-ban
megjelölt hatáskörében, illetékességének
területén:

1. figyelemmel kíséri a közszükségleti
cikkek árának alakulását és az árkérdé-
sekben a következőképen jár el:

a) tájékoztató árt állapít meg a jelen
ügyrend 4 §-ában említett keretek között
oly közszükségleti cikk tekintetében, ame-
lyek legmagasabb árát a hatóság még
nem állapította meg, ha jogszabály a tá-
jékoztató ár megállapítására más szervet
nem jelöl ki;

b) amennyiben jogszabály e célra más
szervet nem jelöl ki, árkérdésekben tájé-
koztatja a közigazgatási hatóságokat;

2. véleményt nyilvánítt a közszükségleti
cikkekkel kereskedéshez szükséges ható-
sági engedély megadásának, korlátozás-
ának és megvonásának kérdésében, va-
lamint a közszükségleti cikkek forgalom-
báhozatalánál előforduló visszaélések meg-
torlásánál eljáró hatóságok megkeresé-
sére a termelést, ipart és kereskedést
érintő kérdésekben s ily visszaélések ész-
lelése esetében az illetékes rendőrható-
ságot a kihágási eljárás megindítására köte-
lező hatállyal megkeresi;

3. a hatóságok tájékoztatásának céljára
figyelemmel kíséri a működési területén
megjelenő sajtótermékekben megjelent és
egyéb közszükségleti cikkekre vonatkozó
üzleti hirdetéseket.

Irányelvek.

3. §.

A helyi árvizsgáló-bizottság feladatai-
nak ellátása tekintetében az alábbi 4—7.
§-okban foglalt irányelvek szem előtt tar-
tásával jár el.

4. §.

A tájékoztató ár megállapítása.

A tájékoztató árt a 3678/1917. M. E.
számú rendelet 9. §-ának 3. bekezdése
értelmében az összes körülmények gon-
dos figyelembe vétele mellett kell meg-
állapítani. Egyebekben a tájékoztató ár
megállapításának közelebbi irányelveit
külön utasítás határozza meg.

A helyi árvizsgáló-bizottság nem álla-
píthat meg tájékoztató árt olyan közszük-
ségleti cikkek tekintetében, amelyeknek

legmagasabb árát a hatóság már megál-
lapította, vagy amelyek állami jövedék
tárgyai, vagy amelyek tekintetében a tá-
jékoztató ár megállapítására jogszabály
más szervet jelöl ki. Ha a hatóság vala-
mely cikknek legmagasabb árát, vagy va-
lamily cikk tájékoztató árának megál-
lapítására hivatott különleges szerv e cikk
tekintetében a tájékoztató árt utóbb meg-
állapítja, az árvizsgáló-bizottság által meg-
állapított tájékoztató ár hatálya megszűnik.

Oly közszükségleti cikk tekintetében,
melynek tájékoztatóárát az Országos Köz-
ponti Árvizsgáló-Bizottság vagy a felettes
törvényhatósági árvizsgáló-bizottság meg-
állapította, a helyi árvizsgáló-bizottság
csak annyiban állapíthat meg tájékoztató
árt, illetve az általa már megelőzőleg
megállapított tájékoztató ár csak annyiban
maradhat érvényben, amennyiben az az
Országos Központi Árvizsgáló-Bizotts-
ság, illetőleg a felettes törvényhatósági
árvizsgáló-bizottság által megállapított tá-
jékoztató árnál alacsonyabb.

Az a körülmény, hogy valamely cikkre
nézve a hadiszolgáltatásról szóló 1912
évi LXVIII. t. c. és az ezt kiegészítő ké-
sőbbi törvények alapján térítési ár álla-
pított meg, a tájékoztató ár megállapí-
tását nem akadályozza.

5. §.

Hatósági engedélyek.

A hatóságok engedélyek tekintetében kö-
zölt vélemények adásánál azt kell irány-
adóul venni, hogy az idevonatkozó ren-
delkezéseknek az a feladata, hogy a köz-
szükségleti cikkek forgalombahozatala az
oda nem való és csak árdrágítást előidéző
hivatlan elemektől megtisztíttassék, más-
felől a káros és indokolatlan zaklatásoktól
megvédessenek a hivatásos kereskedők
és iparosok, akik a különféle háborus
rendelkezések következtében gyakran nem
lehettek biztosak benne, hogy iparukat
folytathatják-e és ha igen, minő keretek
között. A bizottságnak ez a tevékenysége
a 3678/1917. M. E. számú rendelet II. fe-
jezetében foglalt szabályokon alapul. E
szabályok miként való végrehajtását a
kereskedelmügyi miniszter az 1917. évi
október 21. napján 80.881/1917. K. M. VI.
B. számú rendelete tüzetesen szabályozza
és ebben részletesen megismerhetők a
végrehajtásnál alapul veendő irányelvek.
Ezek mellett még figyelmet kell fordítani
arra, hogy hatósági engedély kiadásánál
a személyi megbízhatóságon kívül kutatni
kell, hogy a fél 1914. évi augusztus 1-je
előtt foglalkozott-e az illető cikk forga-
lombáhozatalával és nem csupán a há-
borus konjunkturák kibaszálása indito-
lta-e az illető cikk forgalombahozatalá-
val való foglalkozásra; vizsgálni kell to-
vábbá azt is, hogy a kérelmezett cikkben
mutatkozó hiány vagy az ezen cikkel
foglalkozók aránytalan nagy száma köz-
gazdasági okokból nem teszi-e szükség-
gessé a kiadandó engedélyek számának
korlátozását.

A továbbeladásra kért engedély tekin-
tetében, ha a félnek 1914 augusztus 1-től
a 3678/1917. M. E. számú rendelet életbe-
léptéig terjedő időben kiállított ipariga-
zolványa van, méltányos tekintettel kell
lenni a már keresztülvitt üzleti beruhá-
sokra, ha pedig a félnek a 3678/1917. M.

E. számú rendelet életbelépte előtt kiállí-
tott iparigazolványa nincsen, a tovább-
elárúsításra vonatkozó kérelem teljesítése
csak akkor lehet kívánatos, ha minden
irányú gondos mérlegelés alapján a köz-
gazdaság érdekében mellőzhetetlenül szük-
ségesnek mutatkozik a kérelem teljesítése.

Ha a fél közvetlen fogyasztás céljára
való árusításra kér engedélyt és már
eddig is nem önállóan foglalkozott az
illető iparággal, s iparüzési engedélyre
azért van szüksége, mert időközben abba
a korbba jutott, hogy önállóíthatja magát,
rendszerint méltányos lesz az engedély
megadását véleményezni.

6. §.

A visszaélések üldözése.

A közszükségleti cikkek forgalma kö-
rében elkövetett visszaélések üldözésé-
ben a hatóságoknak nyújtandó támogatás
irányadó elve az, hogy egytelől a terme-
lők (mezőgazdák, iparosok) és kereske-
dők tiltó jogszabályokba nem ütköző cse-
lekményekért zaklatást vagy egyáltalában
méltányos érdekeikben sérelmet ne szenved-
jenek, másfelől azonban megakadályoz-
tassék a fogyasztók háboru okozta
kényszerhelyzetének jogszabályba ütköző,
tisztelességtelen kihatásnlása és pedig nem
csupán a termelők (mezőgazdák, ipar-
osok) és kereskedők, hanem bárki más
részéről is.

Azokat a tilalmakat és korlátozásokat,
melyeknek megtartására az árvizsgáló-
bizottság szóban levő hatáskörében
ügyelni köteles, az árdrágító visszaélésekről
szóló 1916. IX. t. c. a lakosságnak
életszükségleti cikkekkel ellátásáról és az
árdrágító visszaélésekről szóló 4207/1915.
M. E. számú rendeletnek 2—5. fejezetei,
a közszükségleti cikkek forgalomba hozat-
atalánál előforduló visszaélések meggátlása
tárgyában kiadott 3678/1917. M. E. számú
rendeletnek III. és IV. fejezetei, végül az
egyéb közszükségleti cikkek legmagasabb
árát és forgalmát szabályozó különleges
rendeletek tartalmazzák.

Az árvizsgáló bizottság rendszeresen
kezdemenyezi a rendőrhatóságoknál az
említett tilalmak és korlátozások, külö-
nösen pedig az árak megtartásának gon-
dos és széles körre kiterjedő ellenőrzését.

Ha feljelentés alapján, vagy büntető
(rendőri) hatóságok megkeresése folytán
ár vagy a szolgáltatásérti követelhető más
ellenszolgáltatás tullépésének vagy külö-
nösen láncolatlan kereskedés útján elkö-
vetett kijátszásnak gyanuja jut a bizott-
ság tudomására, az első bekezdésben
megjelölt mindkét irányú érdekeket gon-
dosan megvizsgálja, a 4. §-ban említett
szabályoknak megfelelően számításokat
végez és véleményét ezek eredményéhez
képest nyilvánítja. Súlyosabb esetben
vagy a szabálytalanság megisméltése ese-
tében a bizottság a hatósági engedélynek
vagy az iparüzési jogosultságnak a
3678/1917. M. E. számú rendelet 20 §-a
aláapján leendő megvonása iránt tesz ja-
vaslatot.

Ha a bizottság azt tapasztalja, hogy a
közszükségleti cikk akár az ár megál-
lításának következményeképen, akár más
okból eltűnik a forgalomból, hogy az
árt visszatarjták, elrejtik, megfelelő in-
térkedéseket tesz a készletek lefoglalása
iránt és a feltárt készletekről további in-

Saját termésű ujborkok

Nemes kadarka, Ezerjő, Kövidinka, Rizling és Zöldszilváni fajok napi árban nagy választékban kaphatók a

Czegledi Bortermelők pincéjében, Cegléd-
den, a Vásártéren, a
Első Pincészetkezele vasutttól 600 lépés.

tézkedhetés céljából feljelentést tesz az illetékes törvényhatósági árvizsgáló-bizottsághoz.

7. §.

Az üzleti hirdetések figyelemmel kísérése.

Az üzleti hirdetéseket két szempontból kell figyelemmel kísérni. Egyrészt alaki szempontból, hogy a hirdetés nem esik-e a 3678/1917. M. E. számú rendelet 29-ik §-ának valamelyik esete alá, másfelől érdemileg abból a szempontból, nem gyanús-e a hirdetés alapján az, hogy a hirdető láncolatlan kereskedelmet üz (3678/1917. M. E. sz. rendelet 27. §-a). árdragítást követ el (maximális vagy tájékoztató ár túllépését, illetőleg az 1916. évi IX. t.-c. valamelyik esetét), készleteket halmoz vagy halmozott fel stb. Ha a hirdetés valamelyik szempontból további, akár büntető, akár közigazgatási (rekvirálási, iparengedély megvonási stb.) eljárásnak lehet az alapja, azonnal érintkezésbe kell lépni az illetékes büntetőhatósággal (rendőrség, szolgabíró, ügyészség, katonai hatóságok stb.) vagy közigazgatási hatósággal és a szükségesnek mutatókozó intézkedések megtételét szorgalmazni. A bizottságnak ezirányú működése nagyrésztben a rendészeti jellegű működésének körébe esik. A bizottság egyéb sajtóközleményekben is találhat alapot tevékenységének kifejtésére, így különösen tájékoztató árak megállapítására és a rendészeti jellegű működésre.

A bizottság szervezete.

8. §.

A bizottság elnökét, elnökhelyettesét a kereskedelemügyi miniszter, tagjait pedig felerészben a törvényhatóság első tisztviselője, felerészben a bizottság elnöke nevezi ki és menti fel. A kinevezett a megbízás elfogadását alapos ok nélkül meg nem tagadhatja. A kereskedelemügyi miniszter, illetőleg a tagokra nézve a törvényhatóság első tisztviselője vagy a bizottság elnöke a megbízást bármikor megvonhatja.

A bizottság tagjainak számát a kereskedelemügyi miniszter állapítja meg.

9. §.

A helyi árvizsgáló-bizottság a kereskedelemügyi miniszter fennhatósága alatt áll.

10. §.

A bizottság elnökét, helyettes elnökét, a bizottság tagjait és a hivatal tagjait hivatalos eljárásukban hatóság közegének jogállása illeti meg.

Amennyiben nem köztisztviselők, működésük megkezdését megelőzőleg a törvényhatóság első tisztviselője előtt fogadalmat tesznek arra, hogy tisztükben lelkiismeretesen fognak eljárni és a hivatali titkot megőrizni. Amennyiben a bizottság elnöke, elnökhelyettese vagy tagjai nem laktak a törvényhatóság székhelyén, a törvényhatóság első tisztviselője a fogadalmat kivételével bármely közhatalos személyt megbízhat.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Végre megvan! Nem a szén-, fa-, burgonya-, zsír- és más szükségleti és élelmiszelekkel szemben tartására szükséges központi beszerzés van meg, erről egyelőre szó sincs, hanem megvan a vendéglői étkezés rendező, szabályozó és egységsítő kormányrendelet. Igaz, hogy megfordítva kellene lenni, hogy t. i. előbb biztosítani kellett volna a vendéglősök üzemenntartásához szükséges élelmi- és tüzelőanyagokat és csak ezután, ha minden már megvan, lehetett volna szabályozni az étkezés, illetve az ételek kiszolgáltatásának és ezek árának rendjét, módját. De hiába minden okoskodás. Nálunk ez a szokás. Rendeletekkel teremtenek rendet arról, ami nincs és ami van, ahhoz nem nyújtanak módot, hogy a spekulánsok inváziója előtt a vendéglősök megszerezhessék a szükséges anyagokat. Ha egyes kivételes esetekben sikerül az árdragító üzerek lecsapása előtt valamihez hozzájutni, akkor büntetik a vendéglősöket, mint az 1—2 héttel ezelőtt történt! a gyümölcsvásárlásnál. Most nézzük mi van meg. Megvan a keddi és pénteki *hustalan* nap. De megengedte a közlélményes miniszter, hogy a *hustalan* napokon szabad hús helyett két tojást adni a főzelékre fel-tétnek. Hogy a vendéglősök honnét vegyék a sok tojást, arról nincs szó az engedélyben, azon a vendéglősök törjék fejüket! Ha nincs, hát akkor adjanak üres főzeléket, vagy kínáljanak a vendégnek, ha van sok pénze, drága halételt, amiben meg lehet nyugtatva, hogy nem terheli túl a gyomrát, feltéve, hogy éhes nem marad. Mert ha mindenki kihasználja a már természetessé vált nagy drágaságot, miért ne kamatoztassa azt éppenséggel a halkereskedő is az ő becses javára? A vendéglős, a *hustalan* napok kényszere folytán, kénytelen vendége részére hús pótlásáról gondoskodni és ezáltal halat keli készleiben tartania, bármilyen áron tudja is azt beszerezni. De van még valami, ami most már kormányintézkedés. Megjelent ugyanis a kereskedelmi miniszter 67790/918. sz. rendelete, melyről lapunk vezető helyén szólnak. Szóval rendelet az van bőven, de hogy áru is legyen arról senki sem gondoskodik.

Borvásárlók figyelmébe. A múlt és az előző évben tudvalevően igen sok helyen nagyon rosszul fizetett a szőlőtermés, ami aztán a jó borkiránti nagyobb keresletet vonta maga után. Az ismert "Visontai és mátrahegyaljai szőlőtelepekborért. r.-t. igazgatóság" is ez indította arra, hogy a régi évjáratok feltéve örvölt kincseit forgalomba hozza. A Visontamára bortermelő társ. szőlőtelepein különben a múlt évi termés is jól beütött és ezt a ientiekkel ezuttal is a borvásárló vendéglősök figyelmébe ajánljuk.

A zöldség és gyümölcs új maximális ára. A zöldség és gyümölcsforgalmi intézőbizottság ma közli a zöldség-, főzelék- és gyümölcsterményekért augusztus 16-tól augusztus 31-ig követhető legmagasabb árakat. A fontosabb termékek új maximális ára a fogyasztók számára különként fillérekben a következők: kelkáposzta 112, fejeskáposzta 116, kalaráb 112, sárgarépa

levél nélkül 126, levéllel 100, leveszöldség vegyesen 30, fejessaláta 1 fej 16, laboda és sóska 80, zöldborsó: hüvelyes 184, hüvelynélküli szemes 360, 1 liter 220, zöldbab 216, vajbab, viaszbab 270, zöldpaprika: tölteni való egy darab 12, hegyes, erős 4, paradicsom suly szerint 110, uborka: salátának való 100, kovászos és sós berakásához való 116, ecetbe való 146. Főzőtök 60. Görögdinnye: fajdinnye 96, közönséges 64. Sárgadinnye: fajdinnye (cantaloup-, turkeszlán-fajták) 128, közönséges 84. Csöves, gyenge tengeri 1 drb 22. Kajszinbarack (sárgabarack) suly szerint: I. rendű 280, II. rendű 220. Ózibarack: különleges nemes fajta, kiváló nagyságu, válogatott, hibátlan példányok 600, I. rendű 380, II. rendű 240. Szilva: nyári (vörös- és egyéb-) fajták 118, ringló-fajták 174, magbaváló (besztercei és egyéb) fajták 142. Nyári alma: rétesbe való 250. közönséges 200. Nyári körte: I. rendű 300, II. rendű 250.

Halálozás. Tompa Lukács budapesti vendéglős e hó 4-én 53 éves korában, hosszabb idejű betegségben elhunyt. Az elhaltat kortársai és barátai tisztelgetés és szeretettel bírt, mert mindenütt ott volt, hol a vendéglősipar és a vendéglősök érdekei szóba kerültek. A vendéglősök minden kongresszusán részt vett és sohasem vonta ki magát, ha a vendéglős ügyek rendezése körül cselekedni kellett. Alapító tagja volt a Székesf. vend. és kocs. ipartársulatának, választmányba mindig beválasztották. Temetésén a nagyszámú család tagjain kívül, a Székesf. vend. és kocs. ipartársulat számos tagja a társulati díszszó mellett, a "Jóbarátok" vendéglős-asztaltársaság sok tagja, elhunyt barátai közül szintén nagyszámban vettek részt. A társulat és "Jóbarát" koszorút helyeztek a ravatalra, ugyiszintén mások is hoztak kozorukat. Az ipartársulat titkára, Szűcs Béla, megható szavakkal búcsúztatta el az elhunytat. Nyugodjon békében.

Friedrich Ádám a szolnoki uri casinó vendéglőse a harcúterén szerzett betegség következtében 41 éves korban elhalálozott, özvegye és 2 kiskorú gyermeke gyászolják. Béke hamváira.

Dr. Weigand József, budapesti ügyvéd, fővárosi bizottsági tag, a Székesfővárosi vendéglős és kocsmáros ipartársulat jogtanácsosa e hó 9-én elhalálozott. Az ipartársulat fennállása óta ő adott jogi tanácsot és véleményét a társulatnak hozzáfordult tagjainak ipari ügyekben, peres ügyekben pedig mindig mérsékelt az ügyvéd honoráriumot a társulat tagjaival szemben. A korábbi években gyakran vett részt a választmányi üléseken és közgyűléseken. A temetésén az ipartársulat nagyszámú tagja a társulati díszszó alatt vett részt és méltóképpen búcsúzott el hű barátjától és jogi tanácsadójától. Béke poraira.

A vendéglői ételárak változtatásában eddig még semmi intézkedés nem történt. Lapunk előző számában közöltük, hogy kereskedelemügyi miniszter akarja ezt a kérdést rendezni, szaktanácskozást tartott, de döntés még nincs. A miniszter az általános és kötelező menürendszer bevezetésével is foglalkozik, úgy, hogy étlap-szerinti árak teljesen szűnjének meg. A vendéglőket osztályozni fogják és aszerint az ételek árát megállapítani. A vonatkozó kormányintézkedés a szakértők meghallgatása után fog megtörténni. Amit a napilapok erről az ügyről írtak, az nem más, mint egyszerű kombinálás, miután biztosat még senki sem tud.

A szállodai szobaárak maximálása. Aug. 7-én jelent meg a kormány 3424—918. M. E. rendelete, mely szerint a szállodák, megszállóhelyek és pensiók szobáinak és

Törv. oltalom alatt álló
„PANNONIA”
 Duplamalátásör.

Folyton emelkedő forgalmunk titka
 gyártmányaink kiváló minősége.
 Évi 168.000 hl-es termelési képesség.

„PANNONIA” söröző részvénytársaság
 Pécssett.

a kiszolgálásnak árait maximálni fogják. Az árakat az illetékes kerületi előjáróságok vannak hivatva megállapítani, kiknek hatáskörébe utalja a rendelet. Első sorban azonban szakkbizottság alakítandó, mely az előzők és alelnökök kívül 8 tagból fog állani és pedig: egyet küld a főkapitányság, egyet az idegenforgalmi iroda, egyet a lakáshivatal, kettőt a szállodások, egyet a penziótulajdonosok, két volt szállodatulajdonost a főváros tanácsa nevez ki. Ez a bizottság arra van hivatva, hogy az előjáróságoknak szakvéleményt adjon a megállapítandó legmagasabb árakra nézve, amit a ker. előjáróságok elfogadhatnak vagy elvethetnek. Az előjárók ármegállapítása ellen *bírtok*on kívül a kereskedelemügyi miniszterhez lehet felebbezni. A büntetés mérvét is megállapítja a rendelet, még pedig 6 hónapig terjedhető elzárás és 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetést állapít meg. Büntetés alá esik az, aki a megállapított árnál többet számít és az, aki a kért felvilágosítást nem adja meg, valamint az, aki valótlan adatokat közöl. Az árak 3 hónapon belül állapítandók meg.

Munkácsy kávéházban Budapest, Rákóczi-ut 59. szám alatt esténként *Vidák Józsi* közkedvelt zene-kara muzsikál. Számos látogatást kér a tulajdonos, Horváth Mihály kávé.

Negyszázhuszonöt százalékos házbéremelés. A tiltó rendelkezések, a büntetések kiállításba helyezése nem riasztja vissza a háztulajdonosok némelyikét a lakbér vakmerő felemelésétől. Az ilyen háztulajdonosok fűtyülnék a törvényre, rendeletekre, kapzsiságukra nem ismernek korlátokat. Maga a konkrét eset a következő: Hrabovszky György budapesti vendéglős ez év február 1-én az Ó-utca 7. sz. házban vendéglő céljára egy raktárt bérelt 2000 K évi bérért. Hogy a helységet vendéglőnek alkalmas formába hozza, ezer koronánál többet költött rá. A házat megvette egy Gottlieb Hermann nevű háborus milliomos és az első dolga az volt, hogy a f. évi november 1-ei hatállyal felemelte Hrabovszky vendéglő-béret (2000 koronáról) 8500 koronára. Ezt az újdonosult háztulajdonos levélben közölte a vendéglőssel; a levelet olvastuk. Hrabovszky feljelentette az új háziurat.

A vendéglősök szénellátásának kérdése még mindig vár megoldásra. A szénközpont valóságos tehetetlenséget árul el, mert

nem tud gondoskodni szűkebb értelemben vett készletről sem. A hazai szén kitermeléséről sem igen gondoskodnak, de amellett azzal mentegetik ezt az állapotot, hogy Ausztria és Németország nem adnak szenet. Mire való az a sok szénüggyel foglalkozó központ és kapcsolatos más fórum, ha nem tudnak szenet szerezni?

NYILT-TÉR*).

Cáfolat.

Mi alulírottak ezenel megcáfoljuk Simon József volt nagykanizsai vasuti vendéglő II. oszt. étterme főpincérének azon állítását, hogy nekünk felváltásunk alkalmán 35 liter pálinkát kifizetett volna.

Kolozsvár, 1918. augusztus 1.

Tonnesz Ede
főpincér

Reich Oszkár
étördő.

Ádám József
főpincér

Nagy Lajos
főpincér.

Az e rovathban közzétett nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

A vendéglősök ádrágitása.

A vendéglői vagy éttermi üzemek fenntartása napról-napra súlyosabb feladat lesz. Ember legyen a talpán az a vendéglős, ki a mostan gyárilag készült hatósági rendelések tömkelegében egy kis „meghurcolást” vagy pénzbírságot nem szerez. Mert a sok rendeletet betartani még az egyes vendéglősöknek, kik 1-2 segítő személyzettel dolgoznak, talán még lehetősége volna, de a nagyobb üzletekben, ahol egy nagy sereg alkalmazott van foglalkoztatva, annak tulajdonosai a soruknak nem fogják elkerülni.

Nézünk csak a napilapokat. Utóbbi időben nem mulik nap, hogy azokban olyan hatósági intézkedés vagy rendelet nem lett volna közzé, amely nem a vendéglői iparra vonatkozik. Ha pedig egy újabb rendelet vagy akadály nem jelent meg, ugy közölnek egy kerületi rendőr büntető bírósági tárgyalást, amelyben azután a vádolt vendéglőst holmi kihágásért elmarasztalnak s rá sűtik a Kain megkezesítő bélyegét. S ha kérdezzük miért mind ez? Ugy megtaláljuk hosszabb elmélkedés nélkül is a választ: mert sokáig tart már a háboru, mert az élelmi cikkek és áru készletek fogytán vannak s mert

a hatósági közellátás az egész vonalon csődöt mondott.

Mint minden háztartásban, éppen ugy a vendéglői üzemekben a fenntartáshoz szükséges cikkeket bár mennyire is szabályozzák és agyonrendezték” megállapított árban előteremteni nem lehet. A privátháztartásokban 3-4-5 koronáért vetek lisztet, mert a részükre kiutalt lisztet vagy nem kapták vagy nem volt elegendő a korgógyomor éhségét csillapítani; pedig a liszt ára eddig alig volt másfél korona. Ugyanaz a helyzet áll a vendéglősnél. A vendégei részére kiutalt liszt alig hogy elégséges a személyzet élelmezésére s midőn aztán a tulajban vásárolt cikkekből előállított ételek árát kénytelen feljebb emelni, jön a közönség, az újság s végül a hatóság és bün-

Ajánlok azonnali szállításra

míg a készletem tart:

- Legelső minőségű törköly, szilvórium, borovicska, seprű és rumeszenciát kilogrammonként ... K 80.—
 Cognac eszenciát ... " 90.—
 Császárkörte, rosztopsin, meggy, barack, angolkeserű eszenciát kg.-ként ... " 95.—
 Benedictiner, coantro, csokoládé, cacao, kávé, narancs, absynth, curacao, marasquino eszenciát kg.-ként ... " 135.—
 Mindezen áruk kiváló minőségűek, cca 90% szesz tartalommal. Ezen áruból 100 liter legfinomabb palinka, likőr, rum vagy cognac előállításához 1 kgr. eszencia szükséges.

Málnaszörp eszencia, egy kanálnyi egy pohár vízben a legfinomabb édes málnaszörpöt adja. Ára kgr.-ként 65.— korona. Citromlimonádé ára kilogrammonként 60.— korona.

MOLNÁR ANDOR

„Universal” vegyészeti laboratórium
 Budapest, IX., Mester-utca 2-4.

Polenai gyógyforrás.

borral a legjobb fröccs!

Kitünő ízű, igen üdítő ásványvíz. Bor, cognac vagy citromsavval vegyítve.
Orvosi szaktekintélyektől melegen ajánlva gyomorbántalmak, étvágytalanság, gyomorégés, köhögés, vérszegénység, tüdőbaj és vérköpések eseteiben.

Megrendelhető

Schönborn Buchheim gróf urad. ásványvízeinek bérletiségénél, Szolyva.

tett, mert ez az uzsora immár elviselhetetlen!

Ugy látszik egy-egy meghurcolás és nagyobb büntetés a vendéglősök soraiból csillapító szer a közönségnek, hogy a közönség ne zúgolódjon az élelmi cikkek szertelen drágasága felett. A régi rómaiaknak *kenyér és mulatság* kellett, a mi népünknek már csak kenyér nélkül *ilyen mulatság* kell!

Mióta a vesztegetéssel doigozó galiciák és a plutokrácia a nagy befolyásával az élelmiszer üzletre ráfeküdt, azóta csak rosszabb lett a helyzet. A galiciakkal még lehetne hamarosan végezni, ha minden hatóság, minden teketória nélkül ezeket a közveszélyes alakokat bilicsbe verve a hét község fensikjára hadimunkára szállítanák, de nehezen menne már ez most a valuta javító (?) bankokkal. Ezekből a háboru alatt egy könnyen nem fogunk tudni szabadulni. S mindaddig, míg a bankok az élelmiszer üzlettel gseftelnek, az áru elfog tűnni, ami pedig kapható lesz, csakis hatóságilag megállapított áron felül lehet stromanoktól szerezni.

A vendéglősöknek nem száz meg száz rendelet és kormánybiztos kell, hanem *olcsó és elegendő* élelmi cikk.

Kemény idő szakadt a vendéglős iparra s ha majd valamikor lesz valaki, ki a vendéglőipar történetét a világháboruban megírja, az bizvást azt fogja írni, hogy a háborus évek nyomorúságával együtt „rovott multat” hoztak a vendéglősökre. P. Gy.

Jó barátok társas-összejövetelei.

(Összejövetel minden szerdán délután 4 órakor.)

Augusztus 21-én Kutassi Károly vendéglőjében, V. Eötvös-tér 2. szám.

Augusztus 28-án Herczig József vendéglőjében, IX., Remeté-u. és Tüzoltó-u. sarak.

Szeptember 4-én Schmidt Konrád vendéglős VII., Mexikó-ut 5. szám.

Szeptember 11-én Páczor János vendéglőjében, VIII., Népszínház-utca 30. sz.

Szeptember 18-án Szita Lajos vendéglősnél, VII., Baross-tér és Bethlen-u. sarak.

Szeptember 25-én Imre János vendéglőjében, VIII., Dobozi-utca.

Október 2-án Fröhling Antal vendéglőjében, IX., Üllői-ut és Viola-u. sarak.

ÜZLETI HIREINK.

Milin János vendéglős megvette Budapestén a X. ker., Jászberényi-ut és Szent László-tér sarkán levő Otthon kávéházat. Azt teljesen átalakítva, megnagyobbítva, új butorizzal ellátva a kőbányai közönségnek egy kellemes otthont létesített. Esténként a 24. honv. gy.-e. katonai zenekara hangversenyez.

Pék Gyula a főpincéri gárdának egyik agilis tagja Kolossa Viktor aradi vasuti vendéglős sógora, a gyulafehérvári vasuti vendéglős bérletét elnyerve, azt teljesen új butorizzal látta el, ünnepélyesen f. évi július hó 1-én nyitotta meg. Hires kis-

küküllői és mogyoródi boraival már is megkétszerezte üzletének forgalmát.

Marosy Gerson volt budapesti, aradi székesfehérvári kávé és érsekújvári fogadós megvette Szolnokon a Nemzeti fogadót házzal együtt, ezt teljesen átalakítva, hideg- és melegvíz mosdókkal, saját villanyvilágító teleppel felszerelve egy a szobákat mint a kávéházat és éttermeket teljesen ujonnan berendezve, ünnepélyesen f. évi július hó 4-én nyitotta meg.

Gráf János és fia Gyula a kolozsvári vasuti vendéglőnek 26 éven át volt agilis bérloje, ugyancsak Kolozsváron a Ferenc József nagy fogadót egymillió ötszáz ezer korona vételáron megvette, azt teljesen átalakítva, hideg-, melegvíz mosdókkal és központi fűtéssel felszerelve, ujonnan berendezte. Az ünnepélyes megnyitása f. évi május hó 1-én történt.

Nagy István volt főpincér és sógora Fűredy András, megvették Orsován a Ozanits fogadót azt teljesen átalakítva, megnagyobbítva egy modern cukrászdával kibővítve egy a szobákat mint a kávéházat és éttermeket teljesen újbutorizzal látták el és f. évi augusztus hó 1-én nyitották meg ünnepélyesen. Sok szerencsét.

Bors Gyula a békéscsabai vasuti fogadós megvette ugyancsak Békéscsabán a Nádor fogadót azt teljesen átalakítva jolyó évi augusztus hó 14-én nyitotta meg.

Fehér Ferenc a váci műcsarnok kávéház agilis tulajdonosa megvette Budapestén Pauler-utca 3. szám alatti Erdélyi éttermeket, azt a mai igényeknek megfelelően teljesen átalakítva, új butorizzal ellátva, f. évi augusztus hó 8-án nyitotta meg Balatonmelléki és Kisküküllő menti borok kimérésére.

Helyváltozások. Dikó Béla a szolnoki uri casinó főp. állását foglalta el.

Nagyváradon a Pannónia kávéház főp. állását Grün Lajos tölti be. — A Kék macska étterem főp. állását Riesz György és Kovács József foglalták el. — Ujhelyi Márton a Feketesás kávéház főp. állását újból elfoglalta. — Schwartz Ferenc a városi kávéház főp. állását tölti be. — Németh a vasuti vendéglő I., II. oszt. étterem éjjeli állását foglalta el.

Kolozsváron a Newyork kávéház fizető pincér állását Szilágyi Sándor tölti be.

Aradon a vasuti vendéglő I., II. oszt. étterem fizető állását Ehmann Lajos foglalta el.

Domonkos László a ceglédi vasuti vendéglő I., II. oszt. étterem főp. állását tölti be.

Az Üzleti hírek és hirdetés rovatokért Fekete Gyula t. szerkesztő felel.

A békeáraknál is olcsóbb a

Vendéglős Naptár

mert

ingyen

kapja, aki a Fogadó 1918. december 31-ig járó előfizetési díját beküldi.

Szerkesztői üzenetek.

Azon t. előfizetőink, akik a hozzánk intézett levelükre külön választ kérnek, valaszblyegyet vagy valaszos levelezőlapot mellékeljenek soraikhoz.

Auxner fp. Komárom. Mindennemű vizet szállít a Krondorfi kútvállalat, Zoltán-u. 3. sz.

Szegeden, a belvárosban, jömenetelű kisebb

kávéház

teljrs berendezéssel és minden joggal felruházva, más vállalat miait **azonnal**

2-2 eladó.

Bővebb felvilágosítást ad : Kővesti Béla keresik. és ingatlanok ügynöksége Szeged, Margit-u. 28.

Elsőrangú szálloda

18 szobával, kávéházzal, éttermekkel, Egerben, rengeteg katonaság gócpontján, kimutatható busás jövedelemmel, 8 éves szerződéssel, 10.000 korona lakbérrel, rengeteg berendezéssel, katonai kötelezettség miatt 150.000 koronáért eladó esetleg 50—60.000 koronával egy intelligens keresztény urral társulnék. Bary József vendéglős 1—1

Egy jóforgalmu

beszálló vendéglő

Pestszentlőrincen, öregség miatt, örökáron

eladó

esetleg bérbeadó. — Cim a „Fogadó” kiadó-hivatalában. 3—3

Szolnokon, a legforgalmasabb helyen

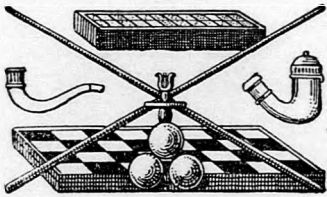
egy jóforgalmu nagy sürfogyasztó

étterem

házzal, berendezéssel, joggal, betegség miatt **eladó**. Értekezhetni ugyanott, Joanovits János éttermében. 1—1

Vendéglő,

kávéház és szállóból álló üzlet teljes berendezéssel és házzal együtt eladó. Bővebb felvilágosítást ad ad a tulajdonos, Löwinger Fülöp Devecser. 3—3

Novágh Károly mű- és diszmű-esztergályos

Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 3. (Első Hazai Takarékpénztárral szemben)

Ajánlja saját készítményű elefántcsont-teke (billiárd) golyók, dákók, sakk, dominó, lignum santum-golyók, bábuk, sétatobok, tajték- és borostyánkő dohányzó-eszközöket stb, nagy választékban. — Billiárd-golyók esztergályozása, dákók, sakk és dominó javítása olcsó árszámítással, pontos határidőre való szállítással — elfogadtnak. □

Az „Artesia“ részvénytársaság

ILONA

üdítő vize

legyen mindennapi italcd!

Megrendelhető:

„ARTESIA“ R.-T.-nál BUDAPEST.
TELEFON 50—72.

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkészítmények előállításánál, a jég szósására, valamint hűtökészülékekhez. — Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdézőkördésekre díjmentesen nyújt a Magyar Királyi Söjvedék Vezér-ügynöksége Budapest, V., Vilmos császár-ut 32.

Krondorfi savanyuviz

Pincér urak szives figyelmébe!

Csak Krondorfi savanyvizet ajánljanak borvagy pezsgőhöz. A Krondorfi kuttvállalat mindenkor támogatja a jótékony intézményeket.

Yildiz kávéház

Rákóci-ut 36. félelelet. Rókussal szemben.

Budapest éjjeli életének központja. Szakemberek találkozó helye. Figyelmes kiszolgálás, szolid árak. Állandó cigányzene.

Weisz Dezső ü. v.

POLGÁRI VENDÉGLŐ

szállodával, házzal, Egerben, mely bármily nagy családnak biztos vagyonszerzést nyújt 200.000 koronáért

E L A D Ó

vagy 10.000 korona bér mellett az fizlet 50.000 koronáért eladó. Bővebbet: Bary József, Eger. [1—1]

ELADÓ

a VIII. kerületben, a Kálvária-tér közelében egy

jóforgalmu vendéglő

teljes felszereléssel együtt 500.000 koronáért. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Csongrádon a

Magyar Király szálloda

eladó

Halász Dániel tulajdonos.

Ungváron

a „Korona“ szálló éttermét és sörcsarnokát szakavatott vendéglősnek, kiválóan előnyös feltételekkel kezelésbe adná a tulajdonos. Érdeklődni lehet személyesen a tulajdonosnál.

Egy jókarban levő

kávéházi berendezés

u. m. kassza, 2 billiárdasztal, 42 folyóméter fali burkolat, márványasztalok, székek, nagy consol-tükrök stb. stb.

jutányos áron megvehető.

Megtekinthető Ungváron, a „Korona“-szálló tulajdonosánál.

PAPIRSZALVÉTÁK

különböző nagyság, minőség és árak szerint kaphatók a „FOGADÓ“-nyomdában Budapest, VIII. kerület, József-utca 56. sz.

Dienes Kálmán
tapolcai jóhírnevű szállodáját
betegség miatt

bérbe adja

hat évre. Feltételek a tulajdonosnál megtekinthetők. Örök ároni eladás nincsen kizárva.

4—20

A gyors meggazdagodás titka megtudható Első Magyar Zeneautomata

kölcsönző és eladási intézet

Budapest, VIII., Rákóci-ut 14.

Állandó nagy mintaraktár!

Minden érdeklődőnek vételkötelezettség nélkül bemutatjuk működésben úgy villany, mint sulyra berendezett, tehát üzemi költség nélküli zeneinket, melyekért

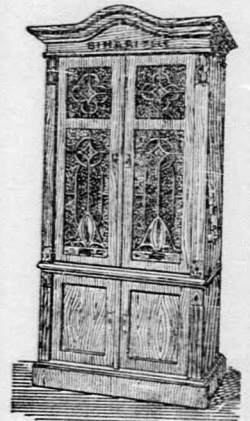
5 évi jótállást vállalunk.

Csekély havi részletfizetésekre és hetenkénti hengercsere. Zeneinkben a modern technika minden viwymánya, mandolin, xylophon, hegedű stb. be van építve. — Meghívásra az ország bármely részében felkeressük az érdeklődőket.

Pénzbedobásra jár, tehát önmagát kifizeti. — Nincs kockázat.

Havibérlet 20 koronától kezdve.

Használt automaták félárban.

Bor szállítás.

Az idei szüret alkalmával az új bor előreláthatólag nagyon keresett lesz, hogy azonban az árdrágításnak eleje vételessék, közvetlen a termelő

fehér-, vörös- és schiller borát

csak nagy mennyiségben, napiáron való megvételre írtajánlom. Felkérem a venni szándékozókat, hogy szükségletüket velem közöljék. A szállítás készpénzfizetés és a szükséges hordók rendelkezésre bocsátása mellett történik. Darvas Béla gazd. egyll. titkár, Nagyikinda (Torontálm.)

Vendéglői

és kávéházi

nyomatványokatizléses és szakszerű kivitelben készít a

Fogadó nyomda

és lapkiadó r.-t.

BUDAPEST,

VIII., József-utca 56

Pincérek figyelmébe!

Ertesitem a fő- és fizetőpincér urakat, hogy a bőrhány miatt egyelőre sem oldalszabtárcát (papirpénz) sem pincértáskát (apró és ezüstpénz számára) nem szállíthatok. Szintén ezuton fogom az igen tisztelt fő- és fizetőpincér urakat értesitem, ha a szállítást újból megkezdhetem.

Molnár Vilmos sérvkötőgyáros

Budapest, IV., Király király-utca 38. (Központi városház.)

FOGADÓ SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA: BUDAPEST, VIII. KER., GYULAI PÁL-UTCA 9. SZÁM.

Kiváló új fajborok!

Meghívás.

Ó borok nagy választékban!

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek — Borértékesítő — Részvénytársasága

Alapító: Nagyméltósági Dr. KALLAY ZOLTAN v.é. t. t., Hevesvárm. főispánja.
Igazgatóság székhelye: **GYÖNGYÖS** (Főtér, Lubyház, Új bankpalota).

Sürgönycim: Postafiók 42. sz. Telefon 99. sz. Visontamátra

Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei:
Beültetett terület 540 hold. Évi termés 12,000 Hltr.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pincészetének megtekintésére, szükségletük méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából.

Borfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű, Muskát-Otonell, Chasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Otello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

Hirdetések

felvételnek a Fogadókiadóhivatalában

BUDAPEST,
VIII., Gyulai Pál-u. 9.

Vendéglősök, kocsmárosok és kávéosok figyelmébe!

Üveg és porcellán áruk nagy választékban és eredeti gyári áron kaphatók
ifj. GRÜNWARD MÓR
üveg- és porcellán nagy raktárában
Bpest, IV., Ferenc József-rakpart 6.
(a Ferenc József-kid közelében.)

Papirszalvéták

kaphatók a legjobb minőségben és mérsékelt áron, cégnyomással vagy anélkül, gyors szállítás mellett: **FOGADO-NYOMDA Budapest,** VIII. kerület, József-utca 56. szám.

Megjelent

Letzte gnadenbotschaft an die gefallene Menschheit der Welt.

Irta: Maria Graef.

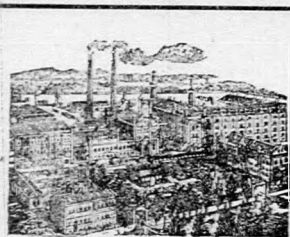
Kapható a kiadónál:

Rückauf Gy. Budapest, József-u. 59.

Magyar kiadás sajtó alatt van.

Király Sörfőzde Részvénytársaság

Nagykanizsán.

Ajánlja elsőrendű minőségű: Aszok, Márciusi, Dupla-márciusi valamint a hirneves nagykanizsai Szent-Istvántör, továbbá Bajor és Baksör különlegességeit. Betegeknek és lábadozóknak mint tápanyógyitalt ajánlja az elsőrendű Duplamaláta tápsör különlegességet.

Gyárt ezenfelül legjobb minőségű malátát, etetési és hizlalási célokra pedig malátacsirát és sörtörkölyt.

Árjegyzékkel és fölvilágosítással készséggel szolgálunk.

☺ Telefonszám: 36. ☺

☺ Telefonszám: 36. ☺